

5. Társadalom

5.5. Szociális ellátás

Tartalom

5.5.1.	A nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma, január	92
5.5.2.	A nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma és átlagos ellátása, 2012. január	92
5.5.3.	A nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma a havi teljes ellátás nagysága szerint, 2012. január	93
5.5.4.	Önkéntes nyugdíjpénztárak, 2011	93
5.5.5.	Táppénz	94
5.5.6.	Az anyasággal, gyermekneveléssel kapcsolatos ellátást igénybe vevők havi átlagos száma	94
5.5.7.	Családi pótlék	94
5.5.8.	Gyermekjóléti ellátások	95
5.5.9.	Gyámügyi tevékenység	96
5.5.10.	Gyermekotthonok és nevelőszülői hálózatok	97
5.5.11.	Szociális alapszolgáltatás	98
5.5.12.	Nappali ellátás	99
5.5.13.	Tartós bentlakásos és átmeneti elhelyezést nyújtó szociális intézmények	100
5.5.14.	Tartós bentlakásos és átmeneti elhelyezést nyújtó szociális intézmények fenntartó szerint, 2011	100
5.5.15.	Szociális segélyezés a támogatás formája szerint	101
	Módszertan	102

5.5.1. A nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma, január*

Megnevezés	2000	2008	2009	2010	2011	2012
Saját jogú nyugdíjas ^a	85 628	88 722	89 658	88 505	87 521	70 024
Hozzá tartozói nyugellátásban részesülő	12 402	9 060	8 636	8 397	7 959	7 499
Nyugellátásban részesülő összesen	98 030	97 782	98 294	96 902	95 480	77 523
Ellátásban részesülő ^a	..	..	..	..	..	23 350
Járadékban részesülő	7 052	5 972	5 754	5 379	5 085	1 361
Egyéb	2 232	1 198	1 157	1 111	1 074	969
Összesen	107 314	104 952	105 205	103 392	101 639	102 631

* 2011 januárjáig nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülők száma. A nyugdíjrendszer átalakításával kapcsolatban lásd a módszertant.

^a Tartalmazza a rehabilitációs járadékban részesülők számát.

5.5.2. A nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma és átlagos ellátása, 2012. január

Ellátás	Ellátottak száma			A teljes ellátás átlagos összege, Ft/fő		
	férfi	nő	összesen	férfi	nő	összesen
Öregségi nyugdíj	28 134	41 318	69 452	117 343	96 069	104 687
Életkoron alapuló ellátás	5 516	4 781	10 297	134 491	100 666	118 786
Megváltozott munkaképességűeknek járó ellátás	6 165	6 888	13 053	72 518	58 303	65 017
Ebből:						
korhatár alatti rokkantsági ellátás	3 046	3 260	6 306	81 617	67 743	74 445
rehabilitációs ellátás	2 734	2 939	5 673	60 931	50 231	55 387
rehabilitációs járadék	274	298	572	86 431	70 535	78 150
Saját jogon járó nyugdíj, ellátás összesen	39 815	52 987	92 802	112 778	91 575	100 671
Özvegyi és szülői nyugdíj	207	4 064	4 271	29 193	65 359	63 606
Árvaellátás	1 568	1 660	3 228	36 471	36 499	36 486
Hozzá tartozói nyugellátás összesen	1 775	5 724	7 499	35 623	56 989	51 932
Nyugdíjban, ellátásban részesült összesen	41 590	58 711	100 301	109 485	88 203	97 027
Mezőgazdasági szövetkezeti járadék	8	64	72	60 722	69 217	68 273
Baleseti járadék	302	63	365	26 761	23 451	26 190
Rokkantsági járadék	492	432	924	33 627	33 454	33 546
Házastársi pótlék	1	893	894	14 160	15 186	15 185
Egyéb járandóságok	26	49	75	58 377	31 546	40 847
Összesen	42 419	60 212	102 631	107 973	86 593	95 430

5.5.3. A nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma a havi teljes ellátás nagysága szerint, 2012. január

A havi teljes ellátás összege, Ft	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő	Ebből			
		öregségi nyugdíjas	életkoron alapuló	megváltozott munkaképességűeknek járó	özvegyi nyugdíjas ^a
– 24 999	1 910	130	16	69	419
25 000– 29 999	3 917	76	12	2 660	79
30 000– 39 999	3 681	451	73	843	198
40 000– 49 999	3 456	1 245	234	1 041	463
50 000– 59 999	5 978	2 868	489	1 624	675
60 000– 69 999	9 024	5 607	713	1 922	624
70 000– 79 999	10 791	7 634	829	1 440	835
80 000– 89 999	11 292	8 957	873	1 072	358
90 000– 99 999	12 841	11 010	785	704	326
100 000–109 999	8 656	7 198	804	460	188
110 000–119 999	6 727	5 568	799	311	45
120 000–129 999	5 563	4 212	1 079	251	19
130 000–139 999	4 174	3 266	701	189	13
140 000–149 999	3 396	2 627	618	138	11
150 000–179 999	6 750	5 407	1 118	208	14
180 000–	4 475	3 196	1 154	121	1
Összesen	102 631	69 452	10 297	13 053	4 268

^a Ideiglenes özvegyi nyugdíjasokkal együtt.

5.5.4. Önkéntes nyugdíjpénztárak, 2011*

Megnevezés	Férfi	Nő	Összesen
Taglétszám	26 106	23 793	49 899
Egy tagra eső éves tagdíj, Ft/fő	54 260	44 054	49 393
Egy tagra eső fedezeti tartalék, Ft/fő ^a	642 085	520 682	584 642
A saját rész részaránya a tagdíjakban, %	53,3	67,2	59,2

* Azon tagok adatait tartalmazza, akik fizettek tagdíjat a tárgyévben.

^a Azon tagoké, akiknek az év végi fedezeti tartaléka pozitív volt.

5.5.5. Táppénz

Megnevezés	2005	2010	2011	Ebből	
				alkalmazásban álló	egyéni és társas vállalkozás főfoglalkozású tagjai
Táppénzes nap, ezer	1 145	686	577	464	113
Táppénzesek napi átlagos száma	3 137	1 878	1 582	1 271	310
Táppénzes esetek száma	41 129	27 683	25 342	21 693	3 648
Ebből:					
gyermekápolási táppénzes esetek száma	7 267	5 574	6 275	5 877	398

5.5.6. Az anyasággal, gyermekneveléssel kapcsolatos ellátást igénybe vevők havi átlagos száma

Megnevezés	2000	2008	2009	2010	2011
Terhességi-gyermekágyi segély	670	850	824	746	653
Gyermekgondozási díj	1 727	2 698	2 653	2 621	2 365
Gyermekgondozási segély ^a	6 063	5 284	5 408	5 649	5 394
Gyermeknevelési támogatás ^a	1 942	1 221	1 239	1 251	1 199

^a 2008-tól lakóhely szerinti adatok.

5.5.7. Családi pótlék*

Megnevezés	2002	2008	2009	2010	2011
Ellátásban részesülő családok havi átlagos száma	41 465	43 360	43 637	42 836	41 153
Ellátásban részesülő gyermekek havi átlagos száma	65 965	70 631	71 158	69 705	66 613
Az egy családra jutó havi átlagos összeg, Ft	..	24 188	24 290	24 182	24 187

* 2008-tól lakóhely szerinti adatok.

5.5.8. Gyermekjóléti ellátások

Megnevezés	2000	2008	2009	2010	2011
Bölcsődék					
Ellátást biztosító települések száma	9	19	19	21	21
aránya	4,0	8,8	8,8	9,7	9,7
Intézmény	15	29	29	31	31
Férőhely	752	964	964	1 210	1 248
3 évesnél fiatalabb beíratott gyermek	539	816	901	931	917
3 éves és idősebb beíratott gyermek	301	402	373	353	387
Beíratott gyermek összesen	840	1 205	1 274	1 284	1 304
Gondozónő	173	212	214	225	233
Ebből: szakképzett	168	200	206	222	230
Száz férőhelyre jutó beírt gyermek ^a	112	126	132	106	104
Családi napközik					
Ellátást biztosító települések száma	–	–	4	5	7
aránya	–	–	1,8	203,0	3,2
Férőhely	–	–	35	84	115
Gondozott gyermek	–	–	21	43	74
Ebből:					
3 évesnél fiatalabb	–	–	17	29	53
3–4 éves	–	–	2	3	14
Szakmai munkakörben foglalkoztatott	–	–	6	11	19
Gyermekjóléti szolgálatok					
Ellátott települések ^b száma	217	213	196	203	209
aránya	97	98,2	90,3	93,5	96,3
Gyermekjóléti szolgálatok	77	37	33	33	32
Szolgáltatást igénybe vevő gyermek	5 487	4 181	4 183	5 040	5 291
Ebből: alapellátásban	..	3 433	3 427	3 603	3 553

^a A május 31-én beíratottak száma alapján.

^b Gyermekjóléti szolgálatot működtető és ellátásba bevont települések együttes száma.

5.5.9. Gyámügyi tevékenység

Megnevezés	2000	2008	2009	2010	2011
Gondnokság					
Gondnokság alatt álló	1 141	1 530	1 541	1 549	1 637
Gyámság					
Gyámhatósági ügyeket intéző	220	210	210	186	221
Gyámság alatt álló kiskorú	816	739	770	765	806
Veszélyeztetettség					
Év folyamán nyilvántartásba vett veszélyeztetett kiskorú	1 166	1 026	1 262	1 480	1 630
Év folyamán nyilvántartásból törölt veszélyeztetett kiskorú	1 446	1 036	1 020	1 330	1 423
Nyilvántartott veszélyeztetett kiskorú	4 218	2 970	3 212	3 371	3 601
Ebből:					
környezeti okból	1 628	1 181	1 324	1 490	1 450
magatartási okból	933	823	770	764	1 098
anyagi okból	1 442	786	932	1 063	946
egészségi okból	215	180	186	54	107
Családok száma, ahol veszélyeztetett kiskorú él	1 850	1 563	1 731	1 750	2 035
Védelembevétel					
Nyilvántartott védelembe vett kiskorú	586	528	572	661	775
Ebből:					
környezeti okból ^a	130	165	162	159	192
szülőknek felróható magatartási okból	247	208	238	280	304
gyermeknek felróható magatartási okból ^b	209	155	172	222	279
Családok száma, ahol védelembe vett kiskorú él	337	285	275	336	435
Összes intézkedés	562	638	692	691	861
Örökbefogadás					
Engedélyezett örökbefogadás	39	26	15	22	34
Ebből:					
tartós nevelt volt	17	4	2	6	12
átmeneti nevelt volt	6	11	4	4	6
külföldi állampolgár számára	7	11	3	5	11

^a 2010-től tartalmazza az 50 tanórát meghaladó igazolatlan hiányzás miatt védelembe vettek is.

^b Tartalmazza a bűncselekmény elkövetése és a bántalmazás miatti védelembevételeket is.

5.5.10. Gyermekotthonok és nevelőszülői hálózatok

Megnevezés	2000	2008	2009	2010	2011
Gyermekotthonban és nevelőszülői hálózatban elhelyezettek					
Nyilvántartott átmeneti nevelt	358	321	360	348	356
Nyilvántartott tartós nevelt	76	25	19	22	30
Ideiglenes hatállyal elhelyezett ^a	26	41	21	21	51
Utógondozói ellátásban részesülő	157	97	86	63	64
Összesen	617	484	486	454	501
Ebből:					
– 2 éves	43	30	31	31	38
3– 5 éves	48	27	37	45	58
6–14 éves	203	196	205	198	213
15–17 éves	166	134	127	117	128
Gyermekotthon					
Férőhely	469	226	204	163	161
Elhelyezettek	318	177	146	122	150
Ebből:					
lakásotthonban	239	109	95	99	120
leány	98	83	61	45	57
Szakmai munkakörben foglalkoztatott	197	117	105	87	86
Ebből:					
nevelő	23	20	17	14	13
gyermekfelügyelő	65	52	44	38	37
gondozó	69	11	9	7	8
Nevelőszülői hálózat					
Elhelyezettek	299	307	340	332	351
Ebből:					
hivatásos nevelőszülőnél	70	121	127	122	121
hagyományos nevelőszülőnél	229	186	213	210	230
leány	145	156	173	163	173
Nevelőszülő ^b	174	120	119	125	125
Ebből:					
hivatásos	21	19	19	20	20
1 elhelyezett gyermekkel	100	39	34	34	31
2 elhelyezett gyermekkel	33	21	25	31	28
3 és több elhelyezett gyermekkel	41	44	52	52	59
elhelyezett gyermek nélkül	–	16	8	8	7

^a Átmeneti gondozottakkal együtt.

^b Hagyományos nevelőszülőkkel együtt.

5.5.11. Szociális alapszolgáltatás*

Megnevezés	2000	2008	2009	2010	2011
Étkeztetés					
Ellátott	3 816	4 248	5 760	6 375	6 925
Ebből: térítési díjat nem fizet	505	388	492	681	706
Házi segítségnyújtás					
Ellátott	1 323	1 656	2 436	3 799	3 318
Ebből: térítési díjat nem fizet	717	984	1 876	3 180	2 581
Teljes munkaidős gondozó	109	138	209	328	239
Jelzőrendszeres házi segítségnyújtás					
Ellátott	–	6 657	2 069	818	761
Családsegítés					
Ellátott települések száma	124	196	191	188	192
Szolgálatok száma	32	27	28	29	28
A szolgáltatást igénybe vevők száma	10 069	11 935	16 721	14 113	14 058
hozott problémái, eset	..	26 278	20 929	29 082	28 095
Falu- és tanyagondnoki szolgáltatás					
Ellátott települések száma	34	75	..	96	97
Falugondnokként foglalkoztatottak száma	34	63	84	85	86
Tanyagondnokként foglalkoztatottak száma	7	9	8	9	9

* Az ellátottakra vonatkozó adatok közzétevése 2008-tól az ellátottak lakóhelye, 2000-ben a szolgálat telephelye szerint történt.

5.5.12. Nappali ellátás

Megnevezés	2000	2008	2009	2010	2011
Nappali ellátást nyújtó intézmények^a					
Intézmények száma összesen	39	39	38	35	36
Ebből:					
Időseket (is) ellátó	34	30	28	25	25
Fogyatékosokat (is) ellátó	4	9	9	9	9
Pszichiátriai betegeket (is) ellátó	–	1	1	1	2
Szenvedélybetegeket (is) ellátó	1	1	1	1	1
Férőhelyek száma összesen	1 268	1 382	1 385	1 280	1 293
Ebből:					
Idősek nappali ellátásában	1 148	1 095	1 090	975	955
Fogyatékosok nappali ellátásában	100	247	255	265	265
Pszichiátriai betegek nappali ellátásában	–	20	20	20	53
Szenvedélybetegek nappali ellátásában	20	20	20	20	20
Ellátottak száma összesen	1 134	1 125	1 062	1 017	1 037
Ebből:					
Idősek nappali ellátásában részesülő	1 023	860	763	714	683
Fogyatékosok nappali ellátásában részesülő	91	226	243	239	255
Pszichiátriai betegek nappali ellátásában részesülő	–	19	20	23	56
Szenvedélybetegek nappali ellátásában részesülő	20	20	20	20	20
Nappali ellátásban foglalkoztatott teljes munkaidős gondozók					
Idősek nappali ellátásában	96	64	63	55	44
Fogyatékosok nappali ellátásában	15	33	35	33	29
Pszichiátriai betegek nappali ellátásában	–	2	2	2	5
Szenvedélybetegek nappali ellátásában	3	4	4	3	3
Hajléktalanok nappali ellátásában	..	5	6	4	4
Hajléktalanok nappali ellátása					
Népkonyhák					
száma	2	1	1	1	1
befogadóképessége	..	90	90	90	90
napi átlagos forgalma	161	45	68	87	65
Nappali melegedők					
száma	3	3	3	3	3
befogadóképessége	118	140	135	155	155
napi átlagos forgalma	114	105	131	145	113

^a Hajléktalanellátás nélkül. 2009-től demensellátással együtt.

5.5.13. Tartós bentlakásos és átmeneti elhelyezést nyújtó szociális intézmények*

Megnevezés	2005	2008	2009	2010	2011
Összesen					
Intézmény	..	36	36	37	29
Telephely	45	49	52	53	54
Férőhely	3 011	3 206	3 360	3 312	3 380
Ellátott	2 754	3 024	3 030	3 142	3 154
Ápoló, gondozó	811	784	710	771	733
Ebből: szakképzett	731	734	661	727	680
Ebből: önkormányzati					
Intézmény	..	20	18	18	11
Telephely	29	31	32	32	32
Férőhely	2 424	2 442	2 468	2 343	2 327
Ellátott	2 378	2 384	2 278	2 290	2 249
Ápoló, gondozó	716	654	569	601	565
Ebből: szakképzett	648	616	530	575	524

* Telephelyes adatok.

5.5.14. Tartós bentlakásos és átmeneti elhelyezést nyújtó szociális intézmények fenntartó szerint, 2011*

Fenntartó	Intézmény	Telephely	Férőhely	Ellátott	Ápoló, gondozó	Ebből: szakképzett
Települési önkormányzat, önkormányzati intézményfenntartó és kistérségi társulás	8	18	591	548	162	159
Megyei önkormányzat	3	14	1 736	1 701	403	365
Egyház, egyházi intézmény	4	5	201	161	24	23
Alapítvány, közalapítvány	4	5	177	161	37	37
Közhasznú társaság	5	5	339	274	59	55
Egyéb	5	7	336	309	48	41
Összesen	29	54	3 380	3 154	733	680

* Telephelyes adatok.

5.5.15. Szociális segélyezés a támogatás formája szerint

Megnevezés	2000	2008	2009	2010	2011
Rendszeres pénzbeli támogatás					
Rendszeres szociális segélyben részesülők átlagos száma ^a	1 008	4 118	1 393	1 011	1 550
egy főre jutó havi átlag, Ft	11 383	24 064	26 049	27 272	25 682
Foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesülők átlagos száma ^b	–	–	4 155	4 629	5 055
egy főre jutó havi átlag, Ft	–	–	22 377 ^R	27 693 ^R	24 622
Időskorúak járadékában részesülők átlagos száma	222	141	131	121	116
egy főre jutó havi átlag, Ft	14 802	28 936	28 900	29 380	28 929
Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők átlagos száma	–	12 778	15 070	16 962	16 204
Kiegészítő gyermekvédelmi támogatásban részesülők átlagos száma	–	13	10	15	12
Ápolási díjban részesülők átlagos száma	722	1 303	1 360	1 420	1 476
egy főre jutó havi átlag, Ft	11 954	26 899	26 829	28 232	27 952
Rászorultságtól függő egyéb pénzbeli támogatás					
Lakásfenntartási támogatásban részesülők száma	4 166	6 557	7 265	7 726	10 009
egy főre jutó évi átlag, Ft	21 050	42 575	46 567	50 834	35 108
Átmeneti segélyben részesülők száma	21 776	13 373	13 025	13 451	11 349
egy főre jutó évi átlag, Ft	6 887	12 162	11 702	14 311	15 277
Rendkívüli gyermekvédelmi támogatásban részesülők száma	22 994	9 121	8 807	8 854	7 554
egy főre jutó évi átlag, Ft	5 391	8 290	9 523	11 679	8 393
Temetési segélyben részesülők száma	2 985	2 047	2 078	1 954	1 757
egy főre jutó évi átlag, Ft	12 826	21 579	22 185	22 782	22 985
Rászorultságtól függő egyéb természetbeni támogatás					
Lakásfenntartási támogatásban részesülők száma	2 301	438	609	1 128	4 700
egy főre jutó évi átlag, Ft	22 611	41 578	37 271	31 756	25 658
Átmeneti segélyben részesülők száma	11 699	1 646	1 486	1 744	1 843
egy főre jutó évi átlag, Ft	3 753	6 352	8 427	7 688	9 480
Rendkívüli gyermekvédelmi támogatásban részesülők száma	7 193	2 671	1 728	1 687	1 593
egy főre jutó évi átlag, Ft	8 390	10 803	12 198	12 456	9 133
Egyéb támogatás					
Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma	14 708	9 103	8 925	9 297	9 013
Ebből: alanyi jogon	6 802	5 860	5 753	6 187	6 233
Súlyosan mozgáskorlátozott személyek közlekedésével kapcsolatos támogatások					
gépkocsiszerzéshez adható támogatásra jogosult	592	315	184	181	19
közlekedési támogatásban részesülő	7 108	4 223	3 388	2 935	2 589

^a Lásd fogalomtár.

^b 2009-től 2010-ig rendelkezésre állási támogatásban, 2011. január 1-jétől augusztus 31-ig bérpótló juttatásban részesülők.

Módszertan

Nyugdíjak, nyugdíjszerű ellátások

2012. január 1-jén a nyugdíjrendszer gyökeresen átalakult két fő rendezőelv mentén:

Saját jogon nyugdíjat – két kivételtől eltekintve – csak korbetöltött személyek részére lehet megállapítani, illetve folyósítani. Kivételt képeznek a nőknek 40 év jogosultsági idő alapján járó nyugdíjak, illetve az 1955 előtt született volt fegyvereseknek járó (korhatár alatti) nyugdíjak. Ez utóbbiak azonban 2012-től újonnan már nem állapíthatók meg.

A nyugdíjkorhatárt be nem töltött személyek részére még 2012 előtt megállapított különféle korai öregségi nyugdíjak (pl. előrehozott öregségi nyugdíj, korkedvezményes nyugdíj, korengedményes nyugdíj, bányásznyugdíj, művészn nyugdíj) átalakultak korhatár előtti ellátássá, szolgálati járandósággá (az 1955-ben vagy azt követően született volt fegyveresek esetén), átmeneti bányászjáradékká és balettművészeti életjáradékká. Ezek az ellátások – meghatározott feltételek teljesülése esetén – 2012-től átmenetileg még újonnan is megállapíthatók. A korhatár betöltésekor ezeket az ellátásokat (közös elnevezésük: életkoron alapuló ellátások) öregségi nyugdíjként folyósítják tovább.

A másik jelentős változás a megváltozott munkaképességűeket érinti, két új ellátás, a rokkantsági és a rehabilitációs ellátás bevezetésével. Ugyanakkor megszűnt a rokkantsági nyugdíj, a baleseti rokkantsági nyugdíj, a rendszeres szociális járadék, az átmeneti járadék. 2012. január 1-jétől rehabilitációs járadék sem állapítható meg, a korábban megállapított járadékok fokozatosan futnak ki a rendszerből. Azok rokkantsági nyugdíját, akik 2012 előtt betöltötték az öregségi nyugdíjkorhatárt, 2012-től öregségi nyugdíjként folyósítják. A rokkantsági nyugdíjak és a rendszeres szociális járadékok a rokkantsági csoporttól, illetve az életkortól függően alakultak át 2012. január 1-jével rokkantsági ellátássá, illetve rehabilitációs ellátássá. A megváltozott munkaképességűeknek járó ellátások a nyugdíjkorhatár elérésekor nem alakulnak át automatikusan öregségi nyugellátássá. Ennek megállapítását az ellátott személynek kell kezdeményeznie.

Nyugellátás: tartalmazza a saját jogon járó és a hozzátartozói nyugellátásokat. (5.5.1. tábla.)

A saját jogú nyugdíj alatt 2011-ig az öregségi és öregségi jellegű, a korhatár alatti nyugdíjakat, valamint 2008-as bevezetésétől a rehabilitációs járadékot értjük. 2012-től ez a kategória az öregségi nyugdíjakat és rehabilitációs járadékot foglalja magában.

A hozzátartozói nyugellátás alatt az özvegyi és szülői nyugdíjat, valamint az árvaellátást értjük.

Az ellátásban részesültek az életkoron alapuló és a megváltozott munkaképességűeknek járó ellátásokat foglalják magukban, így a kifizetőben lévő rehabilitációs járadék itt is szerepel.

Az 5.5.1. tábla egyéb kategóriájába a házastársi pótlék, valamint 2011-ig az egyéb nyugdíjszerű járadékok, 2012-től az egyéb járandóságok tartoznak. Ugyanez a tábla járadékban részesülő megnevezése alatt az eddig fel nem sorolt ellátástípusokat tartalmazza.

A 2012. január 1-jei változások a hozzátartozói nyugellátásokat érdemben nem érintették.

Az adatok a januári, nyugdíjmelés utáni állapotot mutatják. Az ellátás szerinti besorolás mindig a főellátás szerint történik.

Főellátás:

- ha valaki csak egyféle ellátást kap, akkor ez az ellátás a főellátás. Ez bármelyik ellátási forma lehet.
- ha valaki többféle ellátást kap, akkor az ellátások rangsorában lévő első ellátás a főellátás.

Az ellátások rangsora: öregségi nyugdíj, korhatár alattiaknak járó ellátások, rokkantsági és rehabilitációs ellátások, hozzátartozói ellátások, mezőgazdasági szövetkezeti járadékok, baleseti járadék, rokkantsági járadék, házastársi pótlék és jövedelempótlék, egyéb járandóság. (A rehabilitációs ellátások és a rokkantsági ellátások egy kis hányada kiegészítő ellátásnak minősül.)

A nyugdíjasokra vonatkozó adatokat a teljes ellátások nagysága szerint közöljük. Teljes ellátás a főellátás és a kiegészítő ellátás(ok) pénzüsszege. Kiegészítő ellátás(ok) a főellátáson kívüli összes többi folyósított ellátás.

Adatforrás: Országos Nyugdíjbiztosítási Főigazgatóság.

Önkéntes nyugdíjpénztárak

Az adatok területi bontása a pénztártagok tartózkodási helye alapján történt.

Adatforrás: az OSAP 1765 Jelentés az önkéntes- és magánnyugdíjpénztárak tagjairól adatgyűjtés.

Táppénz, anyasággal, gyermekneveléssel kapcsolatos ellátások, családi pótlék

A gyés, a gyet és a családi pótlék folyósítási rendszere 2008 folyamán megváltozott; a kifizetések alapvetően a Magyar Államkincstárhoz kerültek és a korábbi kifizetőhelyek döntő többsége megszűnt. Ezzel párhuzamosan az adatok területi besorolása is módosult, ezért azok nem összehasonlíthatóak.

Adatforrások: az OSAP 1714 Egészségbiztosítási ellátások éves területi adatai és az OSAP 1919 Családtámogatási ellátások éves és területi adatai adatgyűjtések.

Gyermekjóléti ellátások

Bölcsődébe beíratott és a családi napköziben gondozott gyermekekre vonatkozó adatok május 31-i állapotadatok.

Adatforrások: az OSAP 1203 Bölcsődei kérdőív és az OSAP 1775 A gyermekjóléti alapellátások működési adatai adatgyűjtések.

Gyámügyi tevékenység

Adatforrás: az OSAP 1210 Jelentés a gyámhatóság tevékenységéről adatgyűjtés.

Gyermekotthonok és nevelőszülői hálózatok

A Területi Gyermekvédelmi szolgálatok külső férőhelyeire vonatkozó adatait a gyermekotthonok tartalmazzák. A lakóotthonban elhelyezettek száma 2008-ig az általános lakóotthonokban, 2009-től az általános, speciális, utógondozó és különleges lakóotthonban elhelyezettek együttes számát tartalmazza.

Adatforrás: az OSAP 1208 Jelentés a gyermekotthonok, a nevelőszülői hálózatok és a külső férőhelyek helyzetéről adatgyűjtés.

Szociális alapszolgáltatások megszervezésével a települési önkormányzat segítséget nyújt a szociálisan nehéz helyzetben lévő egyéneknek, hogy otthonukban, lakókörnyezetükben önálló életvitelüket fenntarthassák, valamint egészségi, mentális állapotukból vagy más okból származó problémáikat megoldhassák. Főbb formái az étkeztetés, a házi segítségnyújtás, a jelzőrendszeres házi segítségnyújtás, a családsegítés, kisebb településeken pedig a falu-, illetve tanyagondnoki szolgálat. 2008-tól kezdődően az alapszolgáltatásban részesülők adatait az ellátottak lakhelye szerinti bontásban publikáljuk. Erre alapvetően a jelzőrendszeres házi segítségnyújtás miatt volt szükség, mert az adatszolgáltatók között megjelentek olyan szolgáltatók, melyek a gondozott lakóhelyétől eltérő megyében találhatóak.

A **hajléktalanok nappali ellátását** elsősorban két intézményi forma, a népkonyha és a nappali melegedő szolgálja.

Szociális intézmény telephelye: az önálló postai címmel rendelkező intézményi részleg.

Adatforrások: az OSAP 1207 Kimutatás az egyes szociális alapszolgáltatásokról és nappali ellátást nyújtó intézmények adatairól, az OSAP 1696 A családsegítő szolgálatok működési adatai és az OSAP 1202 Kimutatás a tartós bentlakásos és átmeneti elhelyezést nyújtó intézmények működési adatairól adatgyűjtések.

Szociális támogatások

A jogszabályban meghatározott jogosultak részére a települési önkormányzat által pénzben, illetve természetben nyújtott juttatás. A súlyosan mozgáskorlátozott személyeknek adható gépkocsiszerzési és –átalakítási támogatás 2011. július 2-től átkerült a szociális és gyámhivatalok hatáskörébe.

Adatforrás: az OSAP 1206 Kimutatás a pénzben és természetben nyújtható támogatások adatairól adatgyűjtés.

A fejezetben található intézményszámokra és ellátott településekre vonatkozó adatok forrása (a felsorolt szakkérdőívek mellett) az OSAP 2023 Kérdőív a szociális szolgáltatásokról és gyermekellátásokról adatgyűjtés.